

Reedició de 'Francesc Pujols per ell mateix', de Bladé

El Pujols de veritat

Jordi Capdevila
BARCELONA

"Jo vaig néixer el dia 11 d'agost de 1882, a la casa número 10 -tercer pis- de la plaça Reial de Barcelona".

Així s'inicia el llibre *Francesc Pujols per ell mateix*, que acaba de publicar Brau Edicions. Una autobiografia que el filòsof va dictar a l'escriptor Artur Bladé Desumvila: "Aquestes pàgines són el fruit, més o menys madur, de les notes que vaig recollir parlant amb Francesc Pujols durant els primers dos anys del nostre exili a Montpeller", des del 1939 al 1941.

Es tracta, doncs, d'un llibre que explica en primera persona qui era i què pensava en realitat un Francesc Pujols que va entusiasmar amb els seus escrits i el seu pensament personalitats punteres com Joan Maragall, Josep Maria de Sagarra, Josep Pla, Carles Riba i Pompeu Fabra. El llibre ja el va treure editorial Pòrtic el 1967 i ara ha vist la seva ree-

dició en plena recuperació del pensament de Pujols.

En el pròleg, Bladé explica qui era l'home que va ser contertulià seu durant dos anys difícils, l'obra que va fer i l'aurèola que va deixar. Creu que a vegades no s'entenia prou bé Pujols perquè "l'art de desenfocar la realitat, o més ben dit, d'enfocar-la amb la llanterna certament màgica de la seva sensibilitat incomparable, de biaix, o per angles inhabituals, sembla que és un dels procediments característics".

Aquesta virtut va fer que Carles Riba digués que "Pujols era l'encarnació de la paròdia", cosa que Bladé aclareix tot dient que "en moltes coses era així, però no pas en totes", ja que la seva tendència paròdica desapareixia "parlant d'allò que estimava, de Catalunya, per exemple".

El que sí que ressalta Bladé és "el seu horror indefugible a totes les manifestacions de la vulgaritat, del sentimentalisme fàcil i de la mala educació". Especial-

Francesc Pujols s'autobiografia en un llibre ■ ARXIU

ment deixa clar que "encarna a la nostra terra una de les més càustiques reaccions contra tots els aspectes ínfims i carrinclons del paira-

lisme mal entès... d'una manera de pensar segons la qual tot el que és catalanesc, pel sol fet de ser-ho, és bo i reverencial". ■

ElComentar

Ferran Sáez
Mateu

Masses

A començaments del segle XX les masses feien por. Només cal rellegir Oswald Spengler i Ortega y Gasset per comprovar-ho. Llavors la massa humana era percebuda com una entitat màgica que es movia segons uns paràmetres diferents als de la conducta individual. La massa no era, en definitiva, una suma o agregat de ciutadans, sinó una cosa autònoma dotada d'uns mecanismes específics -en el millor dels casos- o d'uns simples ressorts -en el pitjor.

Com ha canviat, tot això! Ara la massa ja no ens fa gens de por, sinó tot al contrari. Ens agrada el seu frec, ens complau la seva volubilitat. El passat cap de setmana em vaig fer un tip de veure masses: als camps de futbol alemanys, al Roland Garros de París, a l'enèsima manifestació del PP a Madrid, a les platges, a les autopistes, als xats d'Internet, a tot arreu.

Odis o amors tan furibunds com efímers, passions volàtils, desplaçaments incerts, consignes enganxo-

ses i alhora immediatament oblidables...

La crítica a la cultura de masses s'associa sovint a l'apologia de l'elitisme cultural. Aquesta contraposició no té sentit. Si fa no fa, és com creure que el millor remei contra la bulímia és l'anorèxia. A hores d'ara, l'elitisme cultural ja no és ni desitjable ni rebutjable:

L'elitisme cultural ja no és desitjable ni rebutjable: simplement, ja no és possible

simplement, ja no és possible. Facin un tomb virtual per Internet, a l'atzar, i entendran el perquè.

El parany consisteix a creure que aquesta situació és una paradisiaca democratització de la cultura. En realitat, es tracta d'una mera massificació en l'accés als mecanismes d'amplificació de les pròpies opinions, basats en les noves tecnologies de la informació i la comunicació. Més masses, al capdavant.

Institut de cultura:

Amic meu, sense cançons no es pot fer res.

Indi Sia

Festa de la música '06
el 18, 19, 20 i 21 de juny, Barcelona ressona

COMRàdio

CATALUNYA
RÀDIO

ona

EL MUNDO
CATALUNYA

AVUI+

Ajuntament de Barcelona

www.bcn.es/festadelamusica